

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๐๗๐๔/๒๕๕๔

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๒ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างยุทธศาสตร์กรุงโตเกียวเพื่อกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

10 เม.ย. 2555
จัดเข้าวาระ.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างยุทธศาสตร์กรุงโตเกียวเพื่อกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น พร้อมคำแปล
อย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอร่างยุทธศาสตร์กรุงโตเกียวเพื่อกรอบ
ความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ซึ่งญี่ปุ่นเสนอให้มีการรับรองระหว่างการประชุมผู้นำลุ่มน้ำโขง
กับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๔ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น (Mekong- Japan Cooperation)

เป็นกรอบความร่วมมือเพื่อส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่นทั้งใน
ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยให้ความสำคัญกับความร่วมมือเพื่อการพัฒนา
ประกอบด้วยประเทศสมาชิก ๖ ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา สปป. ลาว เมียนมาร์ ไทย เวียดนาม
และญี่ปุ่น

๑.๒ ญี่ปุ่นเป็นผู้ริเริ่มกรอบความร่วมมือดังกล่าวเมื่อปี ๒๕๕๒ เพื่อช่วย
พัฒนาภูมิภาคลุ่มน้ำโขงผ่านการให้ความช่วยเหลือกัมพูชา สปป. ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม
ซึ่งจะช่วยลดช่องว่างทางเศรษฐกิจและการพัฒนาในอาเซียน อันจะนำมาซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพ
และความเจริญรุ่งเรืองสู่ภูมิภาค และการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน

๑.๓ การประชุมที่สำคัญที่ผ่านมา ได้แก่ ๑) การประชุมผู้นำครั้งที่ ๑
เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๒ ณ กรุงโตเกียว ซึ่งมีการรับรองปฏิญญาโตเกียวและแผนปฏิบัติการ
๖๓ รายการ ซึ่งเป็นการปูทางกรอบความร่วมมือ ๒) การประชุมผู้นำครั้งที่ ๒ ณ กรุงฮานอย
เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๓ ซึ่งที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบต่อแผนปฏิบัติการข้อริเริ่มความร่วมมือ
เศรษฐกิจและอุตสาหกรรมลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น (MJ-CI) และแผนปฏิบัติการข้อริเริ่ม "หนึ่งทศวรรษ
สู่แม่โขงเขียวขจี" (Green Mekong) และ ๓) การประชุมผู้นำลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๓ ณ บาห์ลี
เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๔ ซึ่งที่ประชุมได้รับรองแถลงการณ์ร่วมสำหรับการประชุมผู้นำ
ลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๓

๑.๔ ญี่ปุ่นจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมผู้นำลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๔
(The Fourth Mekong- Japan Summit) ในวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๕ ณ กรุงโตเกียว ประเด็นสำคัญ
/ที่จะมีการหารือ...

ที่จะมีการหารือ ได้แก่ การกำหนดความร่วมมือ ๓ เสาหลัก ซึ่งจะนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการใหม่แทนแผนปฏิบัติการ ๖๓ (ตามข้อ ๑.๓) โดยมุ่งพัฒนาด้านเศรษฐกิจในภาพรวมเพื่อให้มีการพัฒนาภูมิภาคลุ่มน้ำโขงที่สมดุลและยั่งยืน นอกจากนี้ จะได้มีการหารือในประเด็นที่เป็นข้อห่วงกังวลในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ รวมทั้งจะมีการพิจารณารับรองร่างยุทธศาสตร์กรุงโตเกียวเพื่อกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น (Tokyo Strategy for Mekong- Japan Cooperation) ซึ่งจะเป็นเอกสารผลการประชุมในครั้งนี้ (สิ่งที่ส่งมาด้วย)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

โดยที่จะมีการรับรองร่างยุทธศาสตร์ฯ ในการประชุมผู้นำลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๔ ในวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๕ กระทรวงการต่างประเทศจึงขอความกรุณานำเสนอคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๕

๔. สาระสำคัญ/ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ ร่างยุทธศาสตร์ฯ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ ๑ ความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่นเพื่อการพัฒนาในภาพรวมให้ภูมิภาคลุ่มน้ำโขงมีสมดุลและยั่งยืน และ ส่วนที่ ๒ ประเด็นภูมิภาคและระหว่างประเทศ

๔.๒ ใน ส่วนที่ ๑ ร่างยุทธศาสตร์ฯ ระบุวิสัยทัศน์ร่วมกันเกี่ยวกับการพัฒนาภูมิภาคลุ่มน้ำโขง รวมถึงระบุแนวทางสู่วิสัยทัศน์ดังกล่าว โดยได้กำหนดเสาหลักของความร่วมมือในกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่นขึ้นมาใหม่ ๓ เสา ได้แก่ เสาหลักที่ ๑ เสริมสร้างความเชื่อมโยงในภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เสาหลักที่ ๒ การพัฒนาไปพร้อมกัน และเสาหลักที่ ๓ สร้างความมั่นใจด้านความมั่นคงของมนุษย์และความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

๔.๓ ใน ส่วนที่ ๒ ประเด็นที่เป็นข้อห่วงกังวลระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศนั้น ผู้นำประเทศลุ่มน้ำโขงและญี่ปุ่นแสดงความมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมความร่วมมือให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้นในประเด็นระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศที่ห่วงกังวลร่วมกัน และสร้างเสริมความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่นที่มีอยู่แล้วให้แข็งแกร่งและครอบคลุมขึ้น เพื่อคงไว้ซึ่งสันติภาพ ความสงบสุข และความเจริญรุ่งเรืองของภูมิภาค

๔.๔ ประเด็นมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี ๒๕๕๐ ร่างยุทธศาสตร์ฯ ไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี ๒๕๕๐ เนื่องจากร่างยุทธศาสตร์ฯ มีสาระสำคัญเป็นการยืนยันเจตนารมณ์และกำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการดำเนินความร่วมมือระหว่างประเทศญี่ปุ่นและกลุ่มประเทศลุ่มน้ำโขงในการกำหนดเสาหลักของความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ซึ่งมีได้มีเจตนาหรือใช้ถ้อยคำที่ก่อให้เกิดพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ ตลอดจนที่ประชุมผู้นำฯ จะรับรองร่างยุทธศาสตร์ฯ โดยไม่มีการลงนาม

/๕. ผลกระทบ...

๕. ผลกระทบ/ผลประโยชน์

๕.๑ ยืนยันบทบาทของไทยในการเข้าร่วมในกรอบความร่วมมือนี้ในฐานะหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา กับญี่ปุ่นในการพัฒนาอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง โดยการเข้าร่วมของไทยช่วยสนับสนุนนโยบายการต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศของไทยตามที่รัฐบาลปัจจุบันได้แถลงเรื่องการเร่งส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านภายใต้กรอบความร่วมมืออนุภูมิภาค เพื่อส่งเสริมความเป็นเพื่อนบ้านที่ดีต่อกัน

๕.๒ การรับรองร่างยุทธศาสตร์ฯ ระหว่างการประชุมผู้นำลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๔ เป็นการยืนยันความตั้งใจของประเทศลุ่มน้ำโขงและญี่ปุ่น ที่จะกำหนดทิศทางความร่วมมือในอนาคต ซึ่งเป็นการวางแนวทางสำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการต่อไป

๕.๓ เป็นการสนับสนุนการสร้างประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเน้นความช่วยเหลือในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการลดระดับความยากจน ซึ่งจะช่วยลดความแตกต่างของระดับการพัฒนา ระหว่างประเทศอาเซียนเก่ากับใหม่

๖. ประเด็นที่เสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๖.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างยุทธศาสตร์กรุงโตเกียวเพื่อกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ซึ่งจะเป็นเอกสารผลการประชุมผู้นำลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๔

๖.๒ มอบหมายให้นายกรัฐมนตรีหรือผู้แทนร่วมรับรองร่างเอกสารดังกล่าว

๖.๓ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขเอกสารดังกล่าวที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

ที่ ๗๖ ๐๕๐๖/๙๙๔/พ ลอ. ๔ เม.ย. ๕๕

เรียน รอง นรม. (พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา)

กต. ขอให้นำเรื่อง ร่างยุทธศาสตร์กรุงโตเกียวเพื่อกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น เสนอ ครม. พิจารณาในวันที่ ๑๐ เม.ย. ๕๕ เนื่องจากจะมีการรับรองร่างยุทธศาสตร์ฯ ในการประชุมผู้นำลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๔ ในวันที่ ๒๑ เม.ย. ๕๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติให้นำเรื่องนี้เสนอ ครม.

พิจารณาตามที่ รว.กต. เสนอ โดยยกเว้นการปฏิบัติตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๑๙ ต.ค. ๕๔ เกี่ยวกับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องเสนอเรื่องถึง สสค. ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน ทั้งนี้ ได้ขอให้ ทส. สศช. และ สคก. เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของ ครม. ด้วยแล้ว

(นายอำพน กิตติอำพน)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กองส่งเสริมเศรษฐกิจสัมพันธ์และความร่วมมือ

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๒๔๗ (สิทธิกร)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๔๐

ขอให้นำเรื่องนี้เสนอ ครม. ได้

พล.อ. สุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล

รอง นรม.

๔ เม.ย. ๕๕

รอง นรม. (๔) รับที่ ๗๗๑
วันที่ ๒๖ เม.ย. ๕๕ เวลา ๑๑.๑๐ น.